

Jan Sulanowski
radny Miasta Poznania
klub radnych Prawo i Sprawiedliwość

Poznań, dnia 25 kwietnia 2017 r.

Znak pisma: RJS.2017.078.01

Interpelacja

w sprawie: **sposobu i warunków ostatecznego rozliczenia umowy z 1992 r. pomiędzy Miastem Poznań i Universum, w tym wydzierżawienia Universum nieruchomości znajdujących się na miejskich cmentarzach.**

W 1992 r. Miasto Poznań zawarło ze Spółdzielnią Pracy Universum umowę na utrzymanie, zarządzanie i gospodarowanie cmentarzami komunalnymi Poznania, która obowiązywać miała do końca czerwca 2017 r. Przypomnijmy, że władze Poznania w okresie ostatniego ćwierćwiecza wielokrotnie podkreślały, że model zarządzania cmentarzami komunalnymi w Poznaniu jest najlepszy z możliwych, wręcz wzorcowy, że inne ośrodki w Polsce nam go zazdroszczą. Samorządowi politycy sprawujący w mieście władzę, a także kierowani przez nich miejscy urzędnicy przez całe lata twierdzili, że utrzymanie cmentarzy nie kosztuje Miasta „ani złotówki”, ponieważ cały wysiłek finansowy w tym zakresie spoczywa na Universum.

Tymczasem z odpowiedzi na składane interpelacje i zapytania, a także z wypowiedzi urzędników miejskich dla mediów oraz na forum Rady Miasta wiadomo, że Miasto Poznań prowadziło w ciągu ostatnich miesięcy trudne i skomplikowane rozmowy z Universum. Ich przedmiotem był sposób końcowego rozliczenia finansowego umowy z 1992 r. na zarządzanie komunalnymi nekropoliami oraz sprawa zwrotu Miastu przez Universum dostępu do ksiąg cmentarnych oraz infrastruktury cmentarnej, bez których to narzędzi Poznań nadal byłby w tym zakresie uzależniony, a nawet ubezwłasnowolniony przez zewnętrzny podmiot. Dla mieszkańców Poznania może wydawać się dziwne i niezrozumiałe to, że skoro obowiązujący od tylu lat model współpracy Miasta z dotychczasowym zarządcą cmentarzy był istnym perpetuum mobile, gdyż cmentarze podobno same się finansowały, to dlaczego obecnie Miasto Poznań musiało cokolwiek negocjować z Universum.

W związku z faktami – że poznańskie cmentarze komunalne obejmują znaczny obszar miasta (ponad 190 ha); że pochowanych na nich jest blisko ćwierć miliona osób; że utrzymanie Universum w roli zarządcy komunalnych cmentarzy kosztuje obecnie budżet Poznania około 7 mln zł rocznie (wnoszone przez poznańskich opłaty za wszystkie usługi cmentarne plus podatki umarzane Universum przez Miasto), co w skali 25 lat daje wartość ponad 170 mln zł; że dzięki specyficznemu modelowi zarządzania nekropoliami w Poznaniu szacunkowy udział Universum w lokalnym rynku usług pogrzebowych wynosi aż około 70% (faktyczny monopol), co obecnie daje temu podmiotowi przychód na poziomie ponad 20 mln zł rocznie z samych tylko pogrzebów – merytorycznie zasadne i społecznie potrzebne jest niezwłoczne upublicznienie

pełnych informacji na temat zarówno przebiegu, jak i końcowych efektów trwających wiele miesięcy negocjacji pomiędzy poznańskim magistratem a Universum.

W artykule z 5 kwietnia 2017 r. na stronie poznai.pl „Miasto szuka operatora cmentarzy komunalnych” można znaleźć informację, że roszczenia Universum dotyczyły m.in. rekompensaty kosztów adaptacji Fortu IIIa na krematorium, a także remontów i innych inwestycji w domy przedpogrzebowe. Z kolei w artykule z 4 kwietnia 2017 r. na stronie poznai.wyborcza.pl w artykule „Junikowo i Miłostowo. Miasto ogłosiło przetarg na zarządzanie dwoma największymi cmentarzami Poznania” znajduje się informacja, że *Universum rzekło się wpływów z rozliczenia nakładów i zgodziło się na przekazanie ksiąg cmentarnych z chwilą zakończenia obowiązującej umowy. W zamian miasto zgodziło się wydzierżawić spółdzielni domy przedpogrzebowe i krematorium, które stoją na komunalnym gruncie.*

Mając na uwadze powyższe, proszę o odpowiedź na następujące pytania:

- 1) Według informacji medialnych roszczenia finansowe Universum wobec Miasta Poznania wynosiły około 20 mln zł. Proszę przedstawić, jakie dokładnie roszczenia finansowe i własnościowe wobec Miasta Poznania miało Universum w związku z ostatecznym rozliczeniem umowy z 1992 r., z jakich konkretnych przepisów i zapisów umowy lub umów oraz aneksów były one wywodzone, a także jak były one udokumentowane. Proszę podać przedmiot każdego roszczenia, jego kwotę oraz informację, czy Miasto uznało dane roszczenie za zasadne, a jeśli tak, to w jakim zakresie rzeczowym i kwotowym.
- 2) Proszę przedstawić wszystkie roszczenia, z którymi Miasto Poznań wystąpiło wobec Universum w związku z realizacją oraz ostatecznym rozliczeniem umowy z 1992 r. Jeśli magistrat sformułował takie roszczenia w odniesieniu np. do nienależytego wykonania ww. umowy lub z innych powodów, to proszę podać przedmiot każdego roszczenia, jego kwotę oraz informację, czy i w jakim zakresie rzeczowym i kwotowym zostało ono zrealizowane na korzyść Miasta.
- 3) Proszę o odpowiedź, czy w rozmowach z Universum zostały podniesione przez przedstawicieli Miasta poniżej opisane argumenty – jeśli tak, to z jakim skutkiem, a jeśli nie, to z jakiego powodu:
  - a) Miasto Poznań powinno domagać się od Universum uiszczenia odpowiednich opłat za fakt 25-letniego bezumownego wykorzystywania przez Spółdzielnię roli zarządcy miejskich cmentarzy do równoczesnego prowadzenia w komunalnych biurach cmentarnych komercyjnej działalności z zakresu usług pogrzebowych. Dzięki łączeniu tych ról w jednym miejscu i czasie, pod jedną marką, Universum wypracowało sobie przez lata przewagę konkurencyjną, w ok. 70% zdominowało lokalny rynek i jako monopolista czerpało gigantyczne zyski z obsługi klientów.
  - b) Miasto powinno było zgłaszać roszczenia finansowe wobec spółdzielni Universum, że przez lata gospodarowania cmentarzami doprowadził do degradacji obu nekropolii, szczególnie w zakresie porządku. Poprawa tej sytuacji będzie wymagała ze strony Miasta dużych nakładów finansowych i długiego czasu realizacji.

c) Miasto powinno zgłosić roszczenia finansowe wobec Universum w związku z tym, że spółdzielnia uzyskiwała korzyści finansowe w związku ze sprzedażą drewna z wycinanych na bieżąco drzew rosnących na terenie miejskich cmentarzy, a także w związku ze sprzedażą złomu i kruszywa pochodzących ze złomowanych elementów nagrobków.

4) Proszę wskazać, kto personalnie reprezentował Miasto Poznań podczas wielomiesięcznych negocjacji z Universum na temat rozliczenia umowy z 1992 r. oraz kto w imieniu Miasta podejmował ostateczne decyzje.

5) Proszę o przedstawienie dokumentów finalizujących, rozliczających i zamykających dotychczasową współpracę Miasta Poznań i Universum, w tym umowy dzierżawy domów przedpogrzebowych, zakładu kremacji oraz innych nieruchomości i obiektów będących własnością Miasta, a znajdujących się na terenie cmentarzy komunalnych.

6) Proszę wskazać podstawę prawną i uzasadnienie wydzierżawienia majątku komunalnego, o którym była mowa w punkcie piątym.

Z wyrazami szacunku

Jan Sułanowski
Jan Sułanowski
Prezydent Miasta Poznania